

DIVERSE (forts.)

Torsdag 19 augusti 1982

Hört i nedanvåningen: "Hur kan du hetsa på en så simpel art som havssula?" (LK)

Tisdag 24 augusti 1982

Golfare, som tror vi äter fåglarna till kvällsmat, får svar på tal av Karin: "Vi äter inte mer fåglar än vad du äter golfbollar!" (LK)

Lördag 11 september 1982

Hört i röran (far till dotter när Karin visade ringmärkt svartmes): "Titta, där har han fått en fin ring om benet. Nu är han förlovad med tant Karin!" (LK)

Söndag 12 september 1982

Karin rekommenderar guidad grupp att åka till Ljungen. "Djungeln? Var ligger den?" (LK)

Onsdag 15 september 1982

Årets Flommensäsong gav 7 326 märkta fåglar. GW: "Aldrig trodde jag det kunde gömma sig så mycket fågel i en vass!" (LK)

Lördag 18 september 1982

Dagens fråga: "Excuse me, does the Gulf-stream come down here?" Javisst, här går en ständig golfström från hål nr. 1 till hål nr. 18..." (LK)

Vadarfångst och inventering

När Paul Eric Jönsson kom med i Falsterbo-kommittén kom frågan om vadarfångst åter på tapeten. Paul Eric hade tillsammans med Noël Holmgren skisserat ett projekt för att undersöka rugningen hos höstflyttande adulta kärrsnäppor och ville gärna genomföra detta vid Falsterbo. Slusan var inte längre att tänka på som fångstlokal. I stället blev det Nabbens västsida, där ett trettiotal vadarfällor ställdes ut under två säsonger (1988–89). Trots ganska mycket störningar i form av hänsynslösa joggare som sprang rakt genom fångstområdet, avskurna tältlinor m.m., fångades tillräckligt många kärrsnäppor (drygt 500) för att genomföra projektet. Resultaten, som visar hur kärrsnäppor har anpassat sig till att kunna genomföra två energikrävande processer samtidigt, att flytta och att rugga, publicerades 1993.

Fram till slutet av 1980-talet bars nätstängerna ut vid fångstens början och tillbaka efter dess slut varje dag. Här agerar Karin "vandrande plockepinnspel". Foto: LK.

Paul Eric Jönssons doktorsavhandling baserades på de häckande kärrsnäpporna på Vellinge ängar. Efter avslutade studier föreslog han årliga inventeringar av fågelskyddsområdena i kommunen kombinerade med daglig övervakning av de mest utsatta under badsäsongen fram t.o.m. 15 juli. Förslaget lämnades till Vellinge kommun, tillsammans med en ansökan om ekonomiskt stöd till projektet. Kommunen köpte förslaget, och har sedan dess (1988) fortsatt och även förstärkt sitt stöd. Därmed blev inventering av häckande

fåglar en större uppgift i fågelstationens verksamhet. Den hade tidigare huvudsakligen bestått av årliga inventeringar på Måkläppen (sedan 1971) samt deltagande i det riksomfattande "Holkprojektet" i början av 1980-talet. Övervakningen av fågelskyddsområdena koncentrerades till dem som är belägna på Falssterbonäset (Måkläppen, Skanörs revlar och Ängsnäset). Arbetet har alltsedan starten huvudsakligen utförts av ungdomar bosatta i kommunen.

DIVERSE (ur dagboken 1983-85):

Tisdag 9 augusti 1983

Någon "lustigkurre" hade rumsterat om i nätgatorna i Flommen och tre nätstänger var borta. "Det är nog tur man inte träffar på dessa typer på brottsplatsen", menar GW och har sedan en utläggning om hur han skulle trycka ned vederbörande i dyngan tills denne ropade på mamma. (LK)

Lördag 1 oktober 1983

Det är militärövning nu några dagar och ett gäng repsoldater bevakar kusten via fyrens radar. Med bävan i rösten berättar dom att en attack kan väntas av "den lede fi", i detta fall representerad av den ökände "Torped-Sixten" från Karlskrona och hans gäng. Sålunda skrämde Karin m.el.m. slag på vaktposten när hon kom cyklande kl 04 för att göra väderobsen. (LK)

Fredag 7 oktober 1983

Dom torskar som inte var sej lika var lika långa. (Mikael Svensson)

Onsdag 26 oktober 1983

Att prata med vissa är som att prata med röven på en ko – om det kommer nånting till svar är det bara skit! (Bengt Bengtsson)

Söndag 19 augusti 1984

Till middag serverades bl.a. kamouflerade palsternackor. Väl gömda i äggula och skorpmjöl gick dom ner som "goda fiskpinnar" hos vissa i personalen! (LK)

Fredag 28 september 1984

En mystisk liten fågel på golfbanan orsakar stort rabalder bland fågelskådarna under förmiddagen. Kanske rörde det sig om den i Sverige aldrig tidigare noterade *Locustella ullmania*, med det svenska (av SOF:s namnkommitté ej godkända namnet) ullmanisk träskosångare. En gräntzlöst sällsynt fågel m.a.o. Eftersom den lille envisades med att gömma sig i gräset och ej lät sig med säkerhet bestämmas, trots att dussinvis med vuxna (tillsynes i alla fall) karlar kröp och krälade bland tuvorna efter den, beslöt man att försöka fånga den. Frågade om vi ville låna ut nät, vilket vi naturligtvis inte gjorde till folk som inte normalt sysslar med nätfångst och f.ö. hade vi fullt upp med blåmesar att märka. Med häpnad konstaterar vi att en timme senare har någon illegalt satt upp nät i Flommens naturreservat. – En viss palaver uppstod men problemet löstes till sist genom att fågeln infångades av stationspersonal och bestämdes till gräshoppsångare. (LK)

Måndag 20 augusti 1984 (Foto: LK.)

Mikael Svensson bjuder på surströmming till lunch. Våra engelska gäster, familjen Bell (nr. 2–5 fr.v.), deltar också. Visst tvivel uppstår dock när burken öppnas, huruvida innehållet är ätbart eller ej. Inte nog med att strömmingarna luktar som dom gör, dom är ju inte ens rensade! (LK)

Torsdag 25 oktober 1984

Anders W och Karin P ska bilda "Club 3 000". Där får bara sådana vara med som på inskickad lista visar att dom har guidat minst 3 000 personer på en säsong. Klubbens verksamhet ska bl.a. bestå av regelbundna möten, där medlemmarna träffas och diskuterar guidningsproblem eller visar bilder från gamla guidningar. (LK)

Torsdag 18 april 1985

GW filosoferar: En mjölmask för en rödhake måste vara som en Söderslättskorv för oss... (LK)

Onsdag 5 juni 1985

Dagens felbestämning: En brun och vit liten sak, som satt i nedersta våden i ett nät. "Trädgårdssångare", tänkte jag i skumrasket. Döm om min förvåning när "trädgårdssångaren" visade sig vara försedd med sylvassa tänder, vilka den dessutom använde med svår kraft. Det var alltså en sork och han var mycket arg! (LK)

Måndag 12 augusti 1985

Vår omhändertagna vildkaninunge Knut vinner allas hjärtan. T.o.m. de tuffa hårdskådarna från Stockholm kommer hit: "Tjeeena, får man kolla på haaren?" (LK)

Torsdag 3 oktober 1985

Ugglor äter inte müsli - dom äter musli! (Jesper Hornskov)

Mer plats, mer jobb och mer folk

I och med Fotoprojektet blev fågelstationen bemannad nästan året om. Vintrarna användes till att gå igenom, titta på och sortera alla bilder vi hade tagit. Allteftersom fler projekt efter hand startades och mer material (och materiel) skulle hysas på fågelstationen började vi se oss om efter mer utrymme. Hela mitt-avdelningen på uthuslängan var delvis skräpkammare och dels provisoriskt arkiv. Här inreddes nu ett ombonat kontor med massor av hyllmetrar för litteratur och tidskrifter.

Vintern 1986 avgick Gunnar Roos som stationschef. Han lämnade strax därefter även Falsterbokommittén och ägnade sig enbart åt sträckräkningarna. Någon ny stationschef utsågs inte omedelbart. Däremot växte Falster-

bokkommittén, där bl.a. Nils Kjellén (som inledde särskilda rovfågelräkningar 1986) och Paul Eric Jönsson (kärrsnäppe- och svartbent strandpiparforskare) nu kom att ingå.

Samma år (1986) lyckades Karin och jag komma över ett eget hus i Falsterbo och det blev ännu mer plats på fågelstationen. Redan första vintern sattes de nyblivna villaägarna på prov, då köldrekord noterades vid Falsterbo.

Köldrekordet uppmärksammades även av väderobservatorerna vid Fyren. "Inte en sån vinter till", sa dom (och visste inte hur rätt dom hade), "Vi slutar!" Den 28 september 1987 rullade flyttlasset iväg och Karin och jag anställdes som tillförordnade väderobservatörer. Förhandlingar inleddes mellan SMHI och SkOF (Johnny Karlsson) om ett perma-

Fyrfesten 11 juni 1988: Karin (vid termometerburen nere t.h.) håller tal till församlingen. Foto: LK.

nent övertagande. Det fanns naturligtvis flera andra som ville ha tjänsten. På SkOFs traditionella julfest 1987 (som detta år för första gången hölls i fyrvaktarbostaden), kunde Johnny Karlsson till vår *oerhörda glädje* presentera ett färdigt avtal med SMHI. Detta var ett avgörande ögonblick för fågelstationens framtida verksamhet! Nu kunde vi röra oss fritt i fyrrädgården, vilket bl.a. innebar snabbara nätrundor och att guidningarna kunde hållas avskilda och i lä inne på tomten. Vi hade mer lokalutrymme i och med övertagandet av fyrvaktarbostaden. Garaget förvandlades till förvaringslokal för fåglar, som skulle vara med i orienteringsexperiment. Allt blev väldigt mycket lättare. Det hela firades med en jättefest i fyrrädgården med över 100 deltagare 11 juni 1988, där en höggravid Karin håller festtalet!

Datoreran börjar

Vintern 1987 inköpte fågelstationen sin första dator. Halva Stationsgruppen hade varit på "studieresa" till Ottenby föregående sommar, där Janne Pettersson visade hur man kunde hantera t.ex. ringmärkningsdata med hjälp av "datamaskinen". Vid tiden för vårt köp hade det uppfunnits något som kallades "hårddisk" och på en dylik kunde man lagra flera "megabyte", vilket lät imponerande jämfört med disketternas "kilobyte". Så vi slog till och tog en med hårddisk, jag tror den kostade ungefär 15 000 kr. Därpå gällde det att få apparaten att fungera på det sätt vi avsåg. Vi begrep ingenting. Turligt nog hade vi hösten 1987 en guide, Magnus Svensson (numera Magnus Grylle), som visste hur datorer fungerade. Under många, långa höstkvällar slet han med programmeringen av detta elektroniska vidunder, ständigt avbruten av superpedanterna Karlsson och Walinder, som visste exakt hur det skulle vara men inte hur det skulle bli så. Trots detta kom Magnus en bra bit på vägen, i alla fall så långt att vi kunde börja mata in data till en databas. Jag tyckte det var oerhört spännande och försökte fortsätta där Magnus slutade, vilket till en början var betydligt mer "error" än "trial". Datorn har sedermera er-

Fyrfesten 11 juni 1988: SkOF:s ordförande Johnny Karlsson fick en symbolisk present för sina insatser bl.a. i förhandlingarna med SMHI. Foto: Mikael Kristersson.

satts av åtskilliga andra men några av Magnus' applikationer används faktiskt än i dag – låt vara i något mer utvecklad form.

Med inmatningsprogrammet färdigt vidtog inmatningen av alla ringmärkta fåglar, i första hand fr.o.m. 1980. Det handlade i runda tal om drygt 280 000 fåglar och det tog två år att mata in, inte minst därför att det under tiden tillkom ytterligare 56 000 fåglar.

LK i början av karriären vid datorn. Många långa nätter gick åt att mata in alla ringmärkningsdata. Minst lika många gick åt för att kunna ta ut dem igen efter önskemål. Foto: Karin Persson.

DIVERSE (ur dagboken 1986–88):

Torsdag 14 aug 1986

Förbuskningen (björksly) på Ljungen blir allt värre för varje år. Länsstyrelsen vill därför, enligt dagens SDS, "öka trycket av betesdjur (hästar)". Lasse Ceder kommenterar på sin oefterhärmliga söderdialekt: "Dom där jävla havremopparna keekar ju bara grees!" (LK)

Söndag 7 september 1986

Ola (Svensson) upplyser en golfspelare att det inte är tillåtet att gå in i fyrträdgården. Golfaren hotar då att slå till Ola med klubban och vräker ur sig att "Såna som du skulle skjutas!". Det hela är anmält till golfklubben. (LK)

Onsdag 1 oktober 1986

Vi nås av det dystra beskedet att Arne Gunnarsson har avlidit av skador efter en trafikolycka. Arne skötte ringmärkningen de flesta höstar under 1960-talet och har blivit en "legendarisk Falsterboprofil". (LK)

Onsdag 12 augusti 1987

Förslag framlägges att höja dagbokens läsvärde genom en serie kallad "Olas bästa vitsar". Efter att ha hört ett par exempel är det emellertid högst osäkert åt vilket håll läsvärdet skulle gå... (LK)

Onsdag 30 september 1987

Sedan i somras har en stor, svart, väldigt vacker hankatt (kallad "Kattfan") hållit till vid stationen. Eftersom katten var tatuerad i örat lyckades vi spåra ägaren och återbörda kissen dit. Han hade då varit borta sedan 8 juni och därtill även hittad överkörd och begravts! (LK)

Torsdag 1 oktober 1987

"Kattfan" trivdes tydligen inte hemma, idag var han tillbaka vid stationen. (LK)

Lördag 24 oktober 1987

Nu fungerar inmatningsprogrammet i datorn så att även Göran och jag börjar bli nöjda... (LK)

"Havremoppar". Foto: P-G Bentz/Sturnus

Rekordfångst 1988

På många sätt blev 1988 ett minnesvärt år. Några anledningar har redan nämnts. Ytterligare en var att aldrig har så många fåglar ringmärkts vid Falsterbo som då. Årssumman slutade på drygt 37 000 (ett genomsnittligt antal är 23 000). Vi fick visserligen ett tillskott från vadarfångsten men småfågelfångsten hösten 1988 står i särklass! Det var i princip gott om fåglar från säsongens början till dess slut, både vid Fyren och vid Flommen. Eftersom Karin

nu var mammaledig fick vi ta in nytt folk. Vid Fyren hade jag en ambitiös men inte särskilt erfaren medhjälpare, Sophie Ehnбом, som sannerligen inte saknade träningsobjekt för att snabbt komma in i rutinerna. Hon minns säkert än idag augusti 1988 när varannan dagssumma var tresiffrig (med råge) och "övertäckningen" den 26, när vi efter en ganska mager morgonfångst helt plötsligt fick 500 grönsiskor i näten!

Ung lövsångare i augusti. Hösten 1988 ringmärktes drygt 2 100 lövsångare vid Fyren och drygt 2 700 vid Flommen. Sedan dess har summorna vid Fyren bara vid tre tillfällen överstigit 1 000 ex. Vid Flommen har ingen säsongssumma efter 1988 varit fyrsiffrig. Foto: P-G Bentz/Sturnus.

Två som "började" 1988: Sophie Ehnbohm och Måns Karlsson, den ena som ringmärkare och den andre att finnas till. Här har Måns just kryssat svart stork vid två månaders ålder... Foto: Karin Persson.

Det blev många minnesvärda dagar hösten 1988. T.ex. 11 oktober då nytt dagsrekord (1 626) noterades och "över våra huvuden sträckte samtidigt bl.a. 4 000 ormråkar, en större skrikörn och en dvärgörn". En annan var "koltrastdagen" 17 oktober, då ett regnväder medförde att enorma mängder fåglar rastade på Falsterbonäset. Dagboken berättar:

"MASSOR av nattsträckare rastar i fyrdungen! Medan regnet öser ner kan vi bara stå och titta ut på ett fullkomligt myller av rödhakar, kungsfåglar och trastar, det flaxar och hoppar fåglar överallt. Jag tror aldrig jag har sett så många trastar i trädgården förut och definitivt inte så många koltrastar (hundratals). Man undrar förstas hur sträckbilderna över Östersjön och Sydsverige sett ut i natt... ...inte förrän vid tiotiden på förmiddagen kunde vi sätta upp näten men ändå slutade dagssumman på 710 fåglar, varav inte mindre än 80 koltrastar, vilket förstas var nytt dagsrekord." (LK)

Även vid Flommen var summorna smått otroliga och nästan 8 000 fåglar ringmärktes. Av dessa var 2 700 lövsångare, en siffra som man idag tror innehåller en nolla för mycket. Göran W (2005): "Antalet lövsångare 1988 känns idag närmast osannolikt. Vi hade dagssummor som var lika höga som vad årssummorna är nu för tiden."